

Navazující magisterský studijní program

Bioanalytická laboratorní diagnostika ve zdravotnictví BIOANALYTIK

(odborný pracovník v laboratorních metodách
zák.č.96/2004 Sb)

Akreditace : MŠMT a MZČR
2016

Navazující magisterský studijní program BIOANALYTIK

Je určený pro absolventy přírodovědně zaměřených
bakalářských studijních programů

Blok zdravotnický pracovník

Základy anatomie
Fyziologie
Zdravotnická etika
Ochrana veřejného zdraví
Řízení, ekonomie a právo
První pomoc

Navazující magisterský studijní program BIOANALYTIK

Povinné předměty (PROFILOVÉ)
(př,cv,praxe)

Klinická biochemie II
Klinická hematologie II
Klinická mikrobiologie II
Klinická imunologie II
Transfuzní služba
Lékařská genetika
Patologie

Předměty pro SZK

Povinné

Klinická biochemie
Klinická hematologie

Volitelný předmět

Klinická mikrobiologie
Klinická imunologie
Transfuzní lékařství – imunohematologie
Lékařská genetika
Patologie

Klinicko-laboratorní obor (předmět)

Klinika

Správná indikace a interpretace laboratorních hodnot

Analytika

Analytická a instrumentální technika

KLINICKÁ BIOCHEMIE II

úvod

Doc.MUDr.Milan Dastych, CSc., MBA

Studijní materiály (IS)

E-Biochemie (klinika a analytika)

Aplikovaná analytická a instrumentální technika

Otázky

- Klinika
- Analytika
- Instrumentální technika

Klinická biochemie v léčebně preventivní péči

Diagnostika choroby

Latentní stádium Screening

Prodromální stádium Určení diagnózy

Rozvinuté stádium Potvrzení diagnózy; stanovení rozsahu

Sledování průběhu choroby

Úspěšnost léčby CRP (bakt.zánět); PSA (karcinom prostaty)

Trvání remise PSA

Časná známka exacerbace . . . PSA

Funkční testy

o-GGT; GF; konc.pokus

Laboratorní výsledky

Kvantitativní
(jednotky; nejistota)

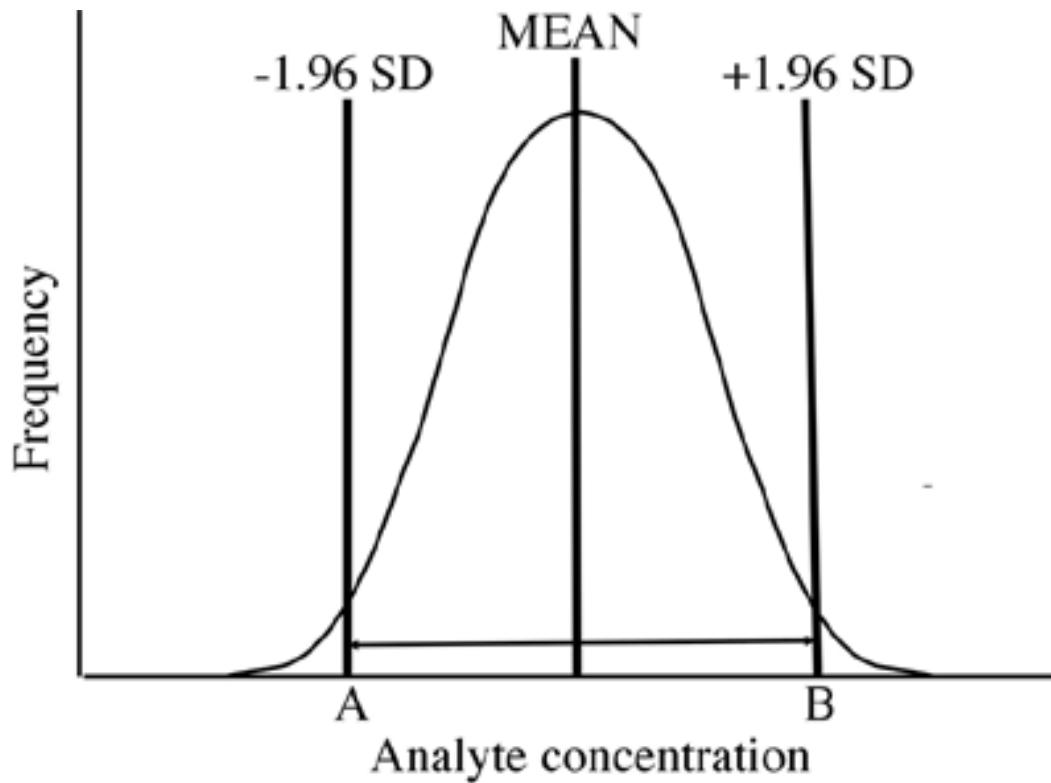
Referenční meze
Cut-off hodnota
Prahová hodnota rizika

Semikvantitativní

Arbitrární jednotky
(chem.vyš.moče)

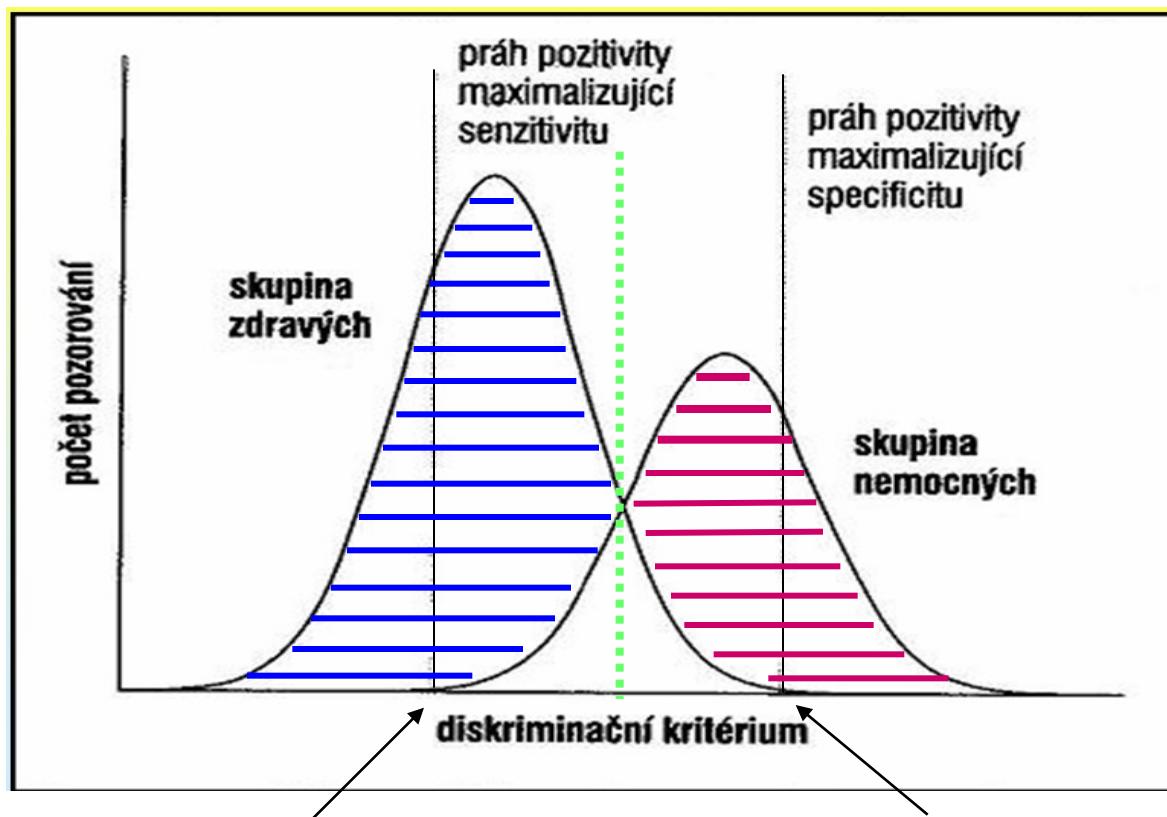
Kvalitativní

Pozitivní / negativní
(drogový screening, stolice-OK)

For analytes displaying normal distribution, A and B are reference limits that define the reference interval

Změny diskriminační hranice (cut-off hodnoty) mění vzájemný poměr senzitivity a specificity

cut-off hodnota

cut-off hodnota

Prahová hodnota rizika

Hodnota cholesterol ve „zdravé“ české populaci <6,2 mmol/L

Zvyšující se riziko aterosklerózy od hodnoty 4,8 mmol/L

Cut-off hodnota pro cholesterol 5,2 mmol/L

P r e a n a l y t i c k á f á z e

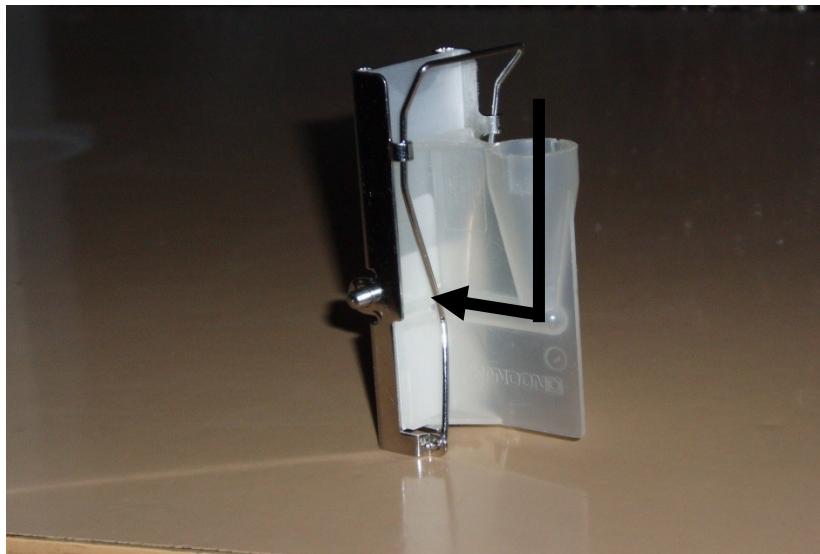
C E N T R I F U G A C E

(příprava analytického vzorku)

Účel použití centrifugace

- Odstranění sraženin (krevní koláč, deproteinace)
- Odstranění buněk (získání plazmy z nesrážlivé krve)
- Zahuštění bílkovin (moč)
- Cytologický preparát (mozkomíší mok)

Přídavná zařízení centrifugy

- Centrifugační programy (otáčky, doba centrifugace)
- Bezpečnostní uzávěr víka centrifugy
- Vypnutí motoru při vybracích
- Brzdění rotoru
- Automatické vyvažování
- Chlazení

Centrifugační síla; *Force* (F)

$$F = m \cdot r \cdot \omega^2$$

$$RCF = r \cdot \omega^2 / g$$

m – hmotnost částic, r – poloměr, tj. vzdálenost dna centrifugační zkumavky od osy otáčení , ω - úhlová rychlosť ($\omega = 2 \pi f$, kde f je frekvence otáček).

r (poloměr rotoru)

[mm]

otáčky

[f / min.]

500

450

400

350

300

250

200

180

160

140

120

100

90

80

70

et

A

B

} \Rightarrow C

et

A

C

} \Rightarrow B

Relat.centrif. síla

(RCF)

[g]

30000

20000

10000

5000

4000

3000

2000

1000

500

300

200

100

50

20

10

20000

15000

10000

6000

4000

3000

2000

1000

800

600

400

200

100

50

20

10

5

2

1

0.5

0.2

C

B

A

Způsoby centrifugace

- Diferenciální
- Izopyknická (hustotní gradient)
 - diskontinuální (**separační gel**)
 - kontinuální

PŘÍJMENÍ Jméno
480112/449 3325/12/11

A03325CB6I IMUNO
séru_CENT

PŘÍJMENÍ Jméno
756214/4524 4100/12/11

A04100CB6M STAT-HIT
sérum

Nejistota měření..labor...celková
Biolog.variab,dieta,odběr,čas, denní kolísání??,pohlaví
Glyk..5,6...25%...7,O mmol/L
Kritické hodnoty...vyžadující terapeutický zásah...hlášení
rozdíly hodnot v čase

Kontrola lab. Hodnot...analytická správnost
klinická validita..delta check, dvojice,časová změna

Evidence based medicine
Nadbytečná vyšetření

Náklady na vyš....úhrada pojišt'ovna...příklady...omezení Prokalcitonin

Request mode...doplnění vyš.
Rerun mode...chybové hlášení...ředění

Evidence Based Medicine
Personalised MEDICINE
Choosing wisely (Less is more)..méně je někdy více